

Motion till riksdagen 2006/07:C347

av **Annelie Enochson (kd)**

Onykterhet till sjöss

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag till skärpta straffbestämmelser i sjölagen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att sjöpoliserna ska kunna göra rutinmässiga alkoholutandningsprover.

Motivering

Alltfler skaffar båt och upplever våra vackra skärgårdar och insjöar som båtägare. I allemansrätten har vi en unik rätt att gå i land på öar och skär, en rätt som låter oss uppleva den speciella naturen.

Under de senaste åren har antalet båtägare ökat och uppgick, enligt en uppskattning som har gjorts av Dagens Nyheter till cirka en miljon, varav drygt 250 000 i Stockholms län. Båtunionen som är en paraplyorganisation över landets båtklubbar engagerar 400 000 medlemmar, varav 100 000 ungdomar under 25 år. Vem som helst kan köpa en båt och bege sig ut. Om båten inte är längre än 12 meter och bredare än 4 meter behövs inga speciella förkunskaper för att navigera den.

Med denna frihet följer också ett ansvar. Tyvärr tycks många tro att man kan navigera berusad. Till sjöss är avstånden stora och båten kan kännas be-
drägligt trygg. Antalet alkoholrelaterade olyckor till sjöss har ökat i antal de senaste åren och då inte minst under den senaste sommaren. Därför är det hög tid att se över gällande lagstiftning och skärpa den vad gäller onyktert framförande av båtar.

Fel! Okänt namn på

Gällande bestämmelser för sjöfylleri

Enligt 20 kap. 4 § sjölagen (1994:1009) gäller att den som framför ett fartyg eller i övrigt på ett fartyg fullgör en uppgift av väsentlig betydelse för säkerheten till sjöss, och då är så påverkad av alkoholhaltiga drycker eller något annat medel att det kan antas att han eller hon inte på ett betryggande sätt kan utföra sina uppgifter, döms för sjöfylleri till böter eller fängelse i högst sex månader. Är brottet grovt, skall enligt 20 kap. 5 § sjölagen straffet vara fängelse i högst två år. Vid bedömning av om brottet är grovt skall rätten särskilt beakta bl.a. om gärningsmannen har haft en alkoholkoncentration som uppgått till minst 1,0 promille i blodet eller 0,50 milligram per liter i utandningsluften, om gärningsmannen annars har varit avsevärt påverkad av alkohol eller något annat medel, om den uppgift som gärningsmannen haft att fullgöra varit särskilt krävande med hänsyn till fartygets egenskaper eller andra omständigheter, eller framförandet av fartyget har inneburit en påtaglig fara för säkerheten till sjöss.

Kriteriet i 5 § sjölagen angående alkoholkoncentrationen, minst 1,0 promille eller 0,50 milligram per liter utandningsluft, infördes den 1 juli 1999.

Reglerna för sjöfylleri är således avsevärt liberalare än för rattonykterhet. På senare år har lagstiftningen skärpts beträffande rattonykterhet. Gällande lag (1951:649) för rattfylleri anger gränsen för böter eller fängelse i högst sex månader om föraren har minst 0,2 promille i blodet eller 0,10 milligram per liter i utandningsluften.

I december 2003 beslutade den förra regeringen att tillkalla en särskild utredare med uppgift att se över lagstiftningen om rattfylleri och sjöfylleri. I direktiven (dir. 2003:174) anförde den förra regeringen bl.a. att det förslag om en promillegräns för s.k. enkelt sjöfylleri som en tidigare utredning, Sjöfyllerirutredningen, lämnade i april 2001 möttes av allvarlig kritik under remissbehandlingen. Kritiken gällde det sätt på vilket promilleregeln tillämplighet hade avgränsats.

Den nya utredningen, som antog namnet Rattfylleriutredningen, överlämnade den 30 januari 2006 delbetänkandet Rattfylleri och sjöfylleri (SOU 2006:12) till den förra regeringen. Betänkandet omfattar bl.a. frågorna om införande av en promillegräns för sjöfylleri som inte är grovt samt rutinmässiga alkoholutandningsprov.

Utredningen föreslår när det gäller normalgraden av sjöfylleri att en nedre promillegräns om 0,2 promille införs i 20 kap. 4 § sjölagen (1994:1009). Från den nedre promillegränsen undantas den som framför eller i övrigt fullgör en uppgift av väsentlig betydelse för sjösäkerheten på maskindrivet fartyg med en längd under sju meter och vars maximifart inte överstiger sju knop, på segelfartyg med en längd under sju meter samt på fartyg under rodd. Den nedre promillegränsen skall, liksom övriga regler om sjöfylleri, tillämpas i samtliga farvatten och såväl på den som framför ett fartyg som på den som i övrigt fullgör en uppgift av väsentlig betydelse för säkerheten till sjöss.

Vidare föreslår utredningen bl.a. att polisman och kustbevakningstjänsteman skall ges befogenhet att genomföra rutinmässiga alkoholutandningsprov enligt 2 § lagen (1976:1090) om alkoholutandningsprov på den som framför

Fel! Okänt namn på

ett fartyg eller i övrigt fullgör en uppgift av väsentlig betydelse för säkerheten till sjöss. Kustbevakningstjänsteman skall enligt förslaget också ges möjlighet att på samma sätt som polisman genomföra alkoholutandningsprov enligt 1 § lagen (1976:1090) om alkoholutandningsprov på den som är skäligen misstänkt för brott enligt 20 kap. 4 och 5 §§ sjölagen (1994:1009).

Det är av största vikt att utredningens förslag genomförs skyndsamt, och jag förutsätter att regeringen återkommer snarast möjligt till riksdagen med ett lagförslag.

Stockholm den 26 oktober 2006

Annelie Enochson (kd)